

Afgørelser – Reg. nr.: 00501.00

Fredningen vedrører: Katsig Bakker

Domme

Taksationskommissionen

Naturklagenævnet

Overfredningsnævnet

Fredningsnævnet

31-12-1935

Kendelser

Deklarationer

FREDNINGSNÆVNET >

Forhandlingsprotokollen for Fredningsnævnet for Hjørring Amtsradsreds.

Aar 1935, den 31. December fremlagdes til Fredningsnævnets Protokol saalydende

Overenskomst om Fredning.

Mellem Frederikshavn og Omegns Sparekasse som Ejer af det i Tolne og Skærum Sogne beliggende Bakketerræn, Katsig Bakker og Brandbjerg, og Naturfredningsnævnet for Hjørring Amt er indgaaet Overenskomst om, at det Sparekassen tilhørende Areal, der udgør ca 40 ha og bestaar af lyngklædte Bakker med Enebærbuske, skov- og kratbevoksede Skrænter samt en Dalbund med et Bækløb, skal henligge fredet i Naturtilstand.

Hugst i den skovbevoksede Del finder Sted efter Udvisning af en af Fredningsnævnet udpeget Skovrider.

Offentligheden skal have Adgang til det fredede Terræn, og der kan af Ejeren anlægges Gangstier og lignende, som maatte skønnes ønskelige af Hensyn til Publikums Færden i Terrænet.

Angaaende Offentlighedens Adgang til og Ophold paa det fredede Areal kan der af Fredningsnævnet efter Aftale med Ejeren træffes de til Beskyttelse af Arealet, Bevoksningen og Dyrelivet fornødne Bestemmelser.

Ejeren har forbeholdt sig Ret til at opstemme Vandet i Bækløbet til en Sø.

Det fredede Areal udstykkes, matrikuleres særskilt og afmærkes i Marken, og nærværende Overenskomst kan tinglyses som Deklaration angaaende Fredning.

Alle med Udstykningen, Afmærkningen og Tinglysningen forbundne Udgifter er Ejeren uvedkommende.

Frederikshavn, den 31. December 1935.

Frederikshavn og Omegns

Hjørring Amts Fredningsnævn

Sparekasse

Sthyr

P. Møller

S. T. Hansen

.....

DISPENSATIONER>

Afgørelser – Reg. nr.: 00501.00

Dispensationer i perioden: 19-10-1097

→ til reg.

FREDNINGSNÆVNET

for
Nordjyllands amts nordlige fredningskreds
Banegårdspladsen 4, 9700 Brønderslev
Telf. 08 820388

Modtaget i
Skov- og Naturstyrelsen
20 OKT. 1987

Brønderslev, den 19. oktober 1987
Fs. 264/87

REG. NR. 00501.000

Frederikshavn kommune
Teknisk forvaltning
9900 Frederikshavn

Ved skrivelse af 15. oktober 1987, j. nr. 10611, har Frederikshavn kommune, Teknisk udvalg, ansøgt om tilladelse til at opstille et fårehus i Katsig bakker.

Arealet er omfattet af overenskomst, lyst 30. maj 1938.

Da placeringen af fårehuset er i overensstemmelse med det aftalte på besigtigelsesturen, har fredningsnævnet intet at erindre mod det ansøgte.

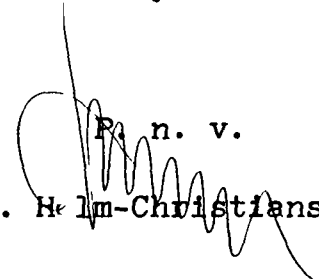
Afgørelsen kan efter naturfredningslovens § 58 indbringes for overfredningsnævnet, Slotsmarken 15, 2970 Hørsholm, af bl. a. ansøgeren og forskellige myndigheder.

Klagefristen er 4 uger fra modtagelsen af denne skrivelse.

Tilladelsen kan ikke udnyttes før udløbet af klagefristen.

Såfremt en klage er indgivet, må nævnets tilladelse ikke udnyttes, førend sagen er færdigbehandlet af overfredningsnævnet.

Godkendelsen bortfalder, hvis den ikke udnyttes inden 5 år fra dato.

P. n. v.

P. Helm-Christiansen

Kopi til:

Nordjyllands amtskommune, Teknisk forvaltning, Landskabskontoret, Niels Bohrs Vej 30, 9220 Aalborg øst.

Skov- og Naturstyrelsen, Slotsmarken 13, 2970 Hørsholm.

Danmarks Naturfredningsforening, Nørregade 2, 1165 København K.

TOTA VENTER

Fredningsnævnet for Nordjylland
Nordlige del, Badehusvej 17,
9000 Aalborg, tlf. 96307000

Aalborg den 30. september 2008

By- og Landskabsstyrelsen
Haraldsgade 53
2100 København Ø

Modtaget i
By- og Landskabsstyrelsen
- 1 OKT. 2008

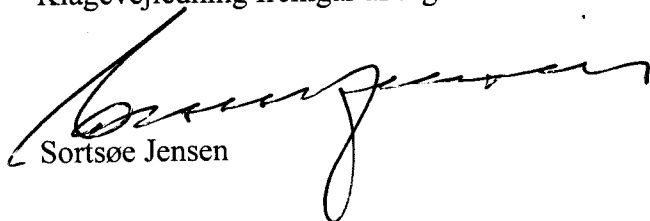
FS 39/2008

Vedr.: forsøg med stævning af bøgeskov i Katsig Bakker

Vedlagt fremsendes fredningsnævnets afgørelse af dags dato i ovennævnte sag.

Klagevejledning fremgår af afgørelsen.

Sortsøe Jensen

Fredningsnævnet for Nordjylland
Nordlige del, Badehusvej 17,
9000 Aalborg, tlf. 96307000

Aalborg den 30. september 2008

Miljøcenter Aalborg
Att: Nils Schou
Niels Bohrs Vej 30
9220 Aalborg Øst

FS 39/2008

Vedr.: forsøg med stævning af bøgeskov i Katsig Bakker. j.nr. aal - 412 -
00116

Den 14. juli 2008 har De fremsendt en ansøgning fra Frederikshavn kommune om stævning af bøg i Katsig bakker omfattet af fredningsoverenskomst af 31. december 1935.

Efter overenskomsten kan hugst ske efter udvisning af en af fredningsnævnet udpeget skovrider.

Nævnet har nu med skrivelse af 23. september 2008 fra Frederikshavn kommune modtaget kortmateriale der udviser de berørte arealer ca. 0,8-09 ha og en erklæring fra statsskovrideren, der anbefaler projektet.

Nævnet kan herefter godkende projektet i henhold til fredningsoverenskomsten.

Sagen er behandlet efter forretningsordenens § 10, stk. 5.

Afgørelsen kan inden 4 uger påklages til Naturklagenævnet. Skriftlig klage fremsendes til fredningsnævnet til videre foranstaltning.

Tilladelsen må ikke udnyttes inden klagefristens udløb og bortfalder, såfremt den ikke udnyttes inden 3 år.

Det er en betingelse for Naturklagenævnets behandling af en klage, at der indbetales et gebyr på 500 kr. Naturklagenævnet vil opkræve gebyret, når klagen er modtaget fra fredningsnævnet og behandlingen af klagen bliver først påbegyndt, når gebyret er modtaget. Gebyret bliver tilbagebetalt, hvis der gives medhold i klagen.

Sortsøe Jensen

Kopi er fremsendt til:

1. Jonna Pedersen
2. Johan Berg Jensen
3. Frederikshavn kommune
4. Danmarks Naturfredningsforening
5. Danmarks Naturfredningsforening, att: Eigil Torp Olesen
6. By- og Landskabsstyrelsen
7. Skov- og Naturstyrelsen
8. Skovrideren i Skagen

Fredningsnævnet for Nordjylland
Nordlige del, Badehusvej 17,
9000 Aalborg, tlf. 96307000

Aalborg den 11. maj 2012

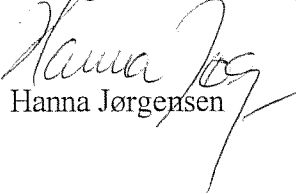
Modtaget i
Naturstyrelsen
14 MAJ 2012

FS31/2011

Ansøgning om tilladelse til at etablere en mountainbikerute i Katsig
Bakker, matr.nr. 1 e Skærum by, Skærum og matr.nr. 14 c Tolne by,
Tolne, der er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 31. december
1935 om fredning af Katsig Bakker og Brandbjerg.

Vedlagt fremsendes afgørelse af dags dato bilagt klagevejledning.

Hanna Jørgensen

Aalborg den 11. maj 2012

Frederikshavn kommune
Rådhus Allé 100
9900 Frederikshavn

Hjørring kommune
Byggeri og Natur
Jørgen Fibigersgade 20
9850 Hirtshals

FS31/2011 - Deres j.nr. 11/5149:

Ansøgning om tilladelse til at etablere en mountainbikerute i Katsig Bakker, matr.nr. 1 e Skærum by, Skærum og matr.nr. 14 c Tolne by, Tolne, der er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 31. december 1935 om fredning af Katsig Bakker og Brandbjerg.

Ved brev af 15. juni 2011 har De ansøgt Fredningsnævnet om tilladelse til etablering af en mountainbikerute i Katsig Bakker matr.nr. 1 e Skærum by, Skærum og matr.nr. 14 c Tolne by, Tolne.

Området er omfattet af fredningsnævnets afgørelse af 31. december 1935 om fredning af Katsig Bakker og Brandbjerg, underskrevet af dommeren i Frederikshavn den 29. maj 1938.

Efter fredningsdeklarationen skal det pågældende

"areal, der udgør ca. 40 ha. og består af lyngklædte bakker med ene bærbuske, skov- og kratbevoksede skrænter samt en dalbund med et bækløb, ... henligge fredet i naturtilstand".

Det hedder endvidere i fredningsdeklarationen:

"Offentligheden skal have adgang til det fredede terræn, og der kan af ejeren anlægges gangstier og lignende, som måtte skønnes ønskelige af hensyn til publikums færden i terrænet. Angående offentlighedens adgang til og ophold på det fredede areal kan der af fredningsnævnet efter aftale med ejeren træffes de til beskyttelse af arealet, bevoksningen og dyrelivet fornødne bestemmelser".

Fredningsnævnet afholdt den 16. november 2011 en besigtigelse af de fredede arealer, hvor repræsentanter for Frederikshavn kommune og Hjørring kommune redegjorde for projektet. Det oplystes under besigtigelsen, at Katsig Bakker er på ca. 64 ha, hvoraf den del, der ligger øst for offentlig vej ikke er fredet og allerede er udlagt med en mountainbikerute. Der er en del moun-

tenbikere i området og efterspørgslen efter udfordrende ruter er stor. Det er kommunernes opfattelse, at det er nødvendigt med en regulering af denne type færdsel, og man har fundet, at Katsig bakker er et egnet område, der naturmæssigt kan bære aktiviteten. Ruterne er lagt ind i bøgeskoven med den særlige rollebøg, men ikke sammenfaldende med gangstierne. Hvor de to aktiviteter krydser hinanden, anlægges mountainbikeruten således, at den går op ad bakke og farten derved mindskes for den cyklende. Der skal enkelte steder lægges træstammer for at begrænse rutens bredde samt spænde over vådområder. Dertil kommer, at der på fugtige steder skal udlægges knust beton.

Repræsentanter for Danmarks Naturfredningsforening tilkendegav, at projektet vil skabe nye standarder for, hvad der kan gøres og vil vise vejen for en række forstyrrelser i naturen. Der er tale om et sportsanlæg og ikke en naturoplevelse, hvilket er intentionen bag vandrestier. Foreningen er bekymret for natkørsel til skade for dyrelivet, hvortil kommer slid på arealerne.

Ornitologisk Forening tilsluttede sig indlægget fra Danmarks Naturfredningsforening og bemærkede supplerende, at anlægget vil forstyrre fuglearter i området som ravn, skovhornugle, rødrygget Tornskade, halemejsse m.fl. Det vil blive et stort problem, hvis der afholdes egentlige konkurrencer.

Danmarks Jægerforbund bemærkede, at anlægget vil skabe forstyrrelse for vildtets ro, navnlig i yngletiden. Det kan observeres, at råvildtet efter høst af den nærliggende majsmark trækker ind i bøgeskoven. Hvis projektet bliver en realitet, vil vildtet ikke kunne finde ro i skoven og må fjerne sig derfra. Det oplystes, at der i området afholdes 2 – 3 jagter om året.

Nævnsformanden besluttede efter en besigtigelse af de omhandlede arealer samt arealet øst for Skærumvej som er udenfor fredningen, og hvor der allerede er anlagt en mountainbikerute, at sagen skulle udsættes med henblik på afgivelse af skriftlige indlæg i sagen.

Friluftsrådet har i et brev af 9. december 2011 bl.a. anført, at

"at der i Frederikshavnsområdet er knapt 200 mountainbikere i en løse sammenslutning, hvortil formentlig må regnes et tilsvarende antal, der ikke har kontakt med andre. Mountainbiking er man nødt til at anerkende - og glæde sig over - som en moderne motionsform, der appellerer til både unge og voksne. Den motionsform betyder, at mange, der ikke ellers ville færdes i naturen, nu får de samme naturoplevelser, som ældre, der går en tur, om end det må konstateres, at der er færre kun til fods, hvilket generelt viser sig ved, at de rene vandrestier, der etableres, er svære at holde åbne pga mangel af brug. Derfor er Frederikshavn kommunes tiltag i Katsig Bakker og Brandbjerg både i overensstemmelse med et moderne og fornuftigt natur- og forvaltningssyn og ikke i modstrid med deklarationens formål og ordlyd. Frederikshavn kommune har stadig meget at leve op til i forhold til sin egen udviklingsstrategi i forhold til at skabe tilgængelighed til naturen.

Med hensyn til de bekymringer som DN, DOF og Dansk Jægerforbund har udtrykt, så synes de at være mere normative end faktabaserede, og har efter Friluftsrådets opfattelse ikke så meget med deklarationens ordlyd at gøre.

Såfremt man finder indvendingerne relevante, ville det formentlig forandre en ny fredningssag.

Så vidt Friluftsrådet er orienteret, så er der blandt mountainbikerne allerede etableret brugergrupper, der er opmærksom på de etiske normer der gælder for færdsel i naturen. De forstyrrelser, der angives, er bedre reguleret ved, at der etableres det omhandlede stinet, som de fleste forventes at ville respektere, frem for intet at foretage, hvorefter offentligheden - herunder cyklistene - vil færdes overalt."

Danmarks Jægerforbund, Jægerens Kommunale Fællesråd, Sæby har i et brev af 19. december 2011 bl.a. anført følgende:

"JKF Frederikshavn - Danmarks Jægerforbund skal på det bestemteste bede Fredningsnævnet om at give afslag på ansøgning om at etablere en udvidelse af mountain bike bane.

En sådan bane vil få stor betydning for vildtet som er i området, der vil ikke være den samme ro som vildtet har i dag, jeg påpeger at der i yngelperioder samt når råvildt har sat sine lam ikke er noget hensyn til at vildtet kan opnå ro og beskyttelse, da Mountainbike sporten ikke er begrænset af tider, hvor vildtet skal have ro.

Mountainbikere kan benytte banen 365 dage om året alle 24 timer i døgnet og som det fremgår på MTB hj.site, er sporten til tider i et meget højt tempo, og om natten hvilket understreger vores bekymringer for vildtets fremtidige trivsel i området, og ikke mindst naturens udvikling.

Dette vil medføre at:

- Vildtet vil blive udsat for stress, mere end det er i dag hvor der er nyetableret MTB bane på ikke fredet område i Katsig Bakker.
- Råvildt vil ikke kunne finde lommer eller områder hvor der er ro og derved abortere Råen ufødte lam, ligesom lam der bliver født bliver udsat for at blive skræmt væk fra moderdyr og derved omkomme.
- Et hidtil enormt tryk på naturen og dyrelivets fremtidige udvikling i området, hvor også fredet Då og Kronvildt nu er begyndt at stå fast i området.
- At fugle og dyr fordrives fra området.
- AT der vil forekomme helt unaturlige nedslidning af den sårbare natur i området.

Endvidere er den etablerede bane som Fredningsnævnet så uddrag af på mødet den 16. november 2011 ikke helt som der blev givet udtryk for.

Der er således **ikke** fremvist stykker af banen som allerede har ødelagt

skovbunden med knust affaldsbeton, hvor der er fundet rester af PBC

ledningsnet med mere.

Disse "synlige beton stier" hører absolut ikke hjemme hverken på den nyetableret bane eller i den påtænkte udvidelse som jeg gør indsigelse mod".

DN Frederikshavn har ved formand Eigil Torp Olesen i et brev af 14. december 2011 bl.a. anført følgende:

"...

Problemet med en mountainbikebane i en fredning er imidlertid, at den ikke er et almindeligt færdselsanlæg, men derimod et sports- eller forlystelsesanlæg, som på ingen måde tilsigter at befordre oplevelsen af fornævnte naturkvaliteter. Til gengæld vil tilstedeværelsen af en mountainbikerute i fredningen uundgåeligt medføre en række uheldige konsekvenser, først og fremmest for naturoplevelsen hos alle andre end banens brugere, men også for selve naturen i området.

...

Sammenfattende skal Danmarks Naturfredningsforening derfor på det kraftigste anmode Fredningsnævnet om at afvise ansøgningen om en mountainbikerute i de fredede Katsig Bakker. Både for at bevare de kvaliteter, som fredningen rummer i form af dyreliv, landskabelig skønhed og uforstyrrethed, intakt, og for at undgå at forstærke den præcedensvirkning, som ifølge kommentarer fra ansøgerne allerede er begyndt, idet der angiveligt skulle være givet tilladelse til at føre tilsvarende anlæg ind i to andre nordjyske fredninger. Vi beder Fredningsnævnet være opmærksom på, at der jo ikke foreligger nogen tvingende nødvendighed som argument for et så voldsomt indgreb i fredningen, idet der som nævnt ovenfor allerede er anlagt ca. 4 km mountainbikerute øst for landevejen".

Frederikshavn kommune er i et brev af 12. december 2011 fremkommet med uddybende bemærkninger til ansøgningen. Frederikshavn kommune har i det pågældende brev redegjort for den gældende lovgivning og aktivitetsniveauet vedrørende færdsel i skoven, ligesom kommunen har redegjort for en vurdering i forhold til vildt og fugle m.v. Det er herunder bl.a. anført, at der på stedet ikke er konkrete observationer af bilag IV-arter i området. Det må dog forventes, at de åbne arealer i området kan fungere som yngle- og rasteområde for art som markfirben. Det vurderes, at den ønskede mountainbikerute ikke påvirker kerneområderne for denne art, og at arten ikke påvirkes negativt af den ønskede etablering. Det forventes også, at en art som spidsnudet frø kan holde til omkring søen og de nærliggende mosearealer. Hvis etablering af mountainbikeruten bliver en realitet vil ruten føres på et spang over den del af mosen, der overlapper med den ønskede rute. Det vurderes ikke, at arten påvirkes negativt ved anlæg af den ønskede rute. Det er endvidere anført, at den foreslåede rute vedrører et § 3 beskyttet hedeareal lige før opkørslen til markvejen langs Brandbjerg. Dette hedeareal er i dag tilgroet og hedeplanter kan ikke erkendes på arealet. Frederikshavn kommune vur-

derer, at arealet er vokset ud af § 3 beskyttelsen.

Frederikshavn kommune har endelig udtalt følgende:

"Fredningskendelsen er fra 1935. Det er vores opfattelse, at mange af fredningskendelserne fra denne periode og helt frem til sidst i 1960'erne og 1970'erne blev igangsat pga af et øget pres og udstykninger af naturrområder, som fremsynede ønskede at bevare for fremtiden mod yderligere udstykning, opdyrkning eller anden anvendelse. I Katsig, var det den lokale sognerådsformand Viggo Nielsen, der med midler fra Frederikshavn og Omegns sparekasse opkøbte jordlodderne for at sikre Skærumboerne et rekreativt område, jfr. den rejste sten i bakkerne.

På fredningstidspunktet var hedeområder relativt almindelige, og datidens natursyn har formodentlig gået mest på en arealfredning for at sikre områdets æstetiske værdier. Det står også i fredningskendelsen, at arealet blot skal henligge i naturtilstand. Offentligheden skal have Adgang til det fredede Terræn, og der kan af Ejeren anlægges Gangstier og lignende, som måtte skønnes ønskelige af Hensyn til Publikums Færden i Terrænet. Det er vores skøn, at der er brug for at regulere en allerede eksisterende og efterspurgt aktivitet for at sikre naturgrundlaget i Fredningen og sikre denne gruppe bedre offentlig adgang.

Vi har samtidigt vurderet, at der jfr. Bekendtgørelse om forretningsordenen for fredningsnævn (BEK nr. 1173 af 20/11/2006) § 10, stk. 2 ikke er tale om en forringelse af naturtyper og levesteder eller betydelige forstyrrelser af arter, som området er udpeget for, da kun naturtyper kan siges at være med i udpegningsgrundlaget, og der er taget specielle hensyn herfor."

Hjørring kommune har i et brev af 15. december 2011 bl.a. anført følgende:

"...

Ved besigtigelse i efteråret 2011 er der fundet arter af orkideen gøgelilje i umiddelbar nærhed af det oprindelige planlagte tracé. Efterfølgende er ruten flyttet, og planlægges markeret, så der køres udenom lokaliteten med gøgelilje.

Der udføres naturpleje for at forbedre forholdene for flora og fauna på Brandbjerg. Der er i efteråret 2011 registreret fund af arter af orkideen gøgeurt på Brandbjerg. Hvis naturplejen skal bære frugt, er det vigtig at begrænse utilsigtet slitage på den sårbare vegetation. Især orkideerne er følsomme overfor slitage.

På nuværende tidspunkt benyttes Brandbjerg af mountainbikere, der søger de udfordringer det giver at køre i det bakkede terræn. De benytter primært små stier og veksler, samt den afmærkede vandrerute.

Ved at lede de cyklende ad en afmærket officiel rute udenom Brand-

bjerg, vil man opnå mindre slitage og forstyrrelse på vegetationen i området.

Samtidig vil man undgå konflikter mellem cyklister og fodgængere, på den mest befærdede sti i Katsig Bakker."

Naturstyrelsen Aalborg har i et brev af 1. februar 2012 udtalt, at området ikke er udpeget som Natura 2000 område. Der kan forekomme markfirben i området. Markfirben er omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Projektet vil ikke have væsentlig negativ effekt på markfirben eller andre bilag IV-arter i området. Det er væsentligt at sporene i området ikke breder sig ud, så de lysåbne arealer, der sandsynligvis er levested for markfirben, ødelægges.

Det fredede område ligger både i Frederikshavn Kommune og Hjørring Kommune, hvorfor der under behandling af denne dispensationsansøgning har deltaget to kommunalbestyrelsesvalgte medlemmer.

Fredningsnævnets bemærkninger og afgørelse

Det ministerudpegede medlem Tage Leegaard, det kommunalt udpegede medlem for Hjørring Kommune, Jørgen Stubgaard, og formanden Niels Bjerre, finder ikke, at den indgivne ansøgning om anlæg af en mountainbike-rute skal imødekommes. Disse medlemmer har skønnet, at den pågældende aktivitet i afgørende grad vil forstyrre hjortevildtet og visse større ynglende fuglearter i det fredede område, hvor der består en alvorlig risiko for, at aktiviteten med mountainkørsel vil intensiveres med anlæg af en rute. Disse medlemmer er opmærksomme på, at eksistensen af en egentlig rute i området kunne være med til at afholde mountainbikerytterne fra at køre i de lysåbne arealer og på Brandbjerg, hvor det i særlig grad er ønskværdigt, at der ikke sker slitage. Disse medlemmer er imidlertid i tvivl om, hvorvidt anlæg af en bane vil have den ønskede virkning, og denne tvivl bør komme naturinteresserne i området til gode.

Det bemærkes endvidere, at muligheden for at udøve mountainbikesporten allerede findes at være tilgodeset i forbindelse med den i 2011 anlagte, næsten 4 km lange bane i den ikke fredede del af Katsig Bakker, umiddelbart øst for det fredede område.

Det kommunalt udpegede medlem for Frederikshavn Kommune, Lars Krin-gel-holt, finder, at den indgivne ansøgning bør imødekommes. Dette medlem har lagt vægt på det ønskelige i, at mountainbikekørsel i det fredede område koncentrerer til en bestemt rute, hvor der er taget hensyn til bevoksningen og plantelivet mv. Dette medlem finder ikke, at anlæg af en rute og kørsel på denne vil have nævneværdig betydning for vildtet og fuglelivet.

Der træffes herefter på baggrund af stemmeflertallet afgørelse om, at den pågældende ansøgning ikke kan imødekommes.

Niels Bjerre.

Kopi fremsendes til:

1. Tage Leegaard,
2. Lars Kringelholt,
3. Jørgen Stubgaard,
4. Naturstyrelsen, Aalborg,
5. Danmarks Naturfredningsforening, København,
6. Danmarks Naturfredningsforening v/ Eigil Torp Olesen,

7. Danmarks Naturfredningsforening
8. Naturstyrelsen, København,
9. Dansk Ornitologisk Forening,
10. Danmarks Jægerforbund, att. Erik Schack,
11. Dansk Botanisk Forening, att. Erik Hammer,
12. Friluftsrådet.

Fredningsnævn NORD

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagefristen er 4 uger fra den dag afgørelsen er meddelt.

Klageberettigede er, jf. naturbeskyttelseslovens § 86:

- adressaten for afgørelsen,
- ejeren af den ejendom, som afgørelsen vedrører,
- offentlige myndigheder,
- en berørt nationalparkfond oprettet efter lov om nationalparker
- lokale foreninger og organisationer, som har en væsentlig interesse i afgørelsen,
- landsdækkende foreninger og organisationer, hvis hovedformål er beskyttelse af natur og miljø, og
- landsdækkende foreninger og organisationer, som efter deres formål varetager væsentlige, rekreative interesser, når afgørelsen berører sådanne interesser.

Klagen skal sendes til Fredningsnævnet for Nordjylland, nordlige del, som videresender klagen til Natur- og Miljøklagenævnet sammen med afgørelsen og det materiale, der er indgået i sagens behandling. Du får kopi af fredningsnævnets brev til Natur- og Miljøklagenævnet.

Hvis der bliver klaget, vil Fredningsnævnet underrette dig hurtigst muligt.

Det er en betingelse for Natur- og Miljøklagenævnets behandling af klagen, at der indbetales et gebyr til nævnet. Klagegebyret er fastsat til 500 kr. for privatpersoner og 3.000 kr. for alle andre klagere, herunder virksomheder, organisationer og offentlige myndigheder.

Klager modtager en opkrævning på gebyret fra Natur- og Miljøklagenævnet, når nævnet har modtaget klagen fra fredningsnævnet. Denne opkrævning skal benyttes ved indbetaling af gebyret. Natur- og Miljøklagenævnet modtager ikke check eller kontanter. Natur- og Miljøklagenævnet påbegynder behandlingen af klagen, når gebyret er modtaget. Betales gebyret ikke på den anviste måde og inden for den fastsatte frist på 14 dage, afvises klagen fra behandling. Vejledning om gebyrordningen kan findes på Natur- og Miljøklagenævnets hjemmeside.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Natur- og Miljøklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for efterkommelse af afgørelse som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Fristen for eventuelt søgsmål ved domstolene er 6 måneder, jf. § 88, stk. 1, i naturbeskyttelsesloven.

NATUR- OG MILJØKLAGENÆVNET

Rentemestervej 8
2400 København NV
Telefon: 72 54 10 00
nmkn@nmkn.dk
www.nmkn.dk

30. april 2013 · J.nr.: NMK-522-00105 · Ref.: MEH

AFGØRELSE

i sag om mountainbikerute i Frederikshavn Kommune og Hjørring Kommune

Natur- og Miljøklagenævnet har truffet afgørelse efter naturbeskyttelseslovens § 50.

Natur- og Miljøklagenævnet stadfæster Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlig Dels afgørelse om afslag til etablering af mountainbikerute i Katsig Bakker, matr.nr. 1e Skærum by, Skærum, Frederikshavn Kommune og matr.nr. 14c Tolne by, Tolne, Hjørring Kommune.

Natur- og Miljøklagenævnets afgørelse er endelig og kan ikke indbringes for anden administrativ myndighed, jf. § 17 i lov om Natur- og Miljøklagenævnet¹. Eventuel retssag til prøvelse af afgørelsen skal være anlagt inden 6 måneder, jf. naturbeskyttelseslovens § 88, stk. 1.

Afgørelsen er truffet af nævnet, jf. § 5, stk. 1, i lov om Natur- og Miljøklagenævnet.

---

¹ Lov nr. 483 af 11. maj 2010 om Natur- og Miljøklagenævnet.

Klagen til Natur- og Miljøklagenævnet

Afgørelsen er påklaget til Natur- og Miljøklagenævnet af Frederikshavn Kommune (ansøger) og Friluftsrådet.

Sagens oplysninger

Katsig Bakker er et kuperet område beliggende ca. 15 km vest for Frederikshavn på grænsen mellem Frederikshavn og Hjørring Kommuner. Bakkerne er delt i en østlig og en vestlig del adskilt af Katsigvej. Der er både i den østlige og vestlige del afmærkede vandre- og motionsruter.

Den østlige del af bakkerne, der er præget af almindelig fyr- og granskov, blev tilplantet i 1920'erne og fremefter for at blive brugt til traditionel skovdrift. Her findes to fortidsminder helligkilden Sct. Jørgens Kilde og en stenaldergravhøj. Derudover er der i efteråret 2011 anlagt en afmærket 3 km lang mountainbike-rute.

Den vestlige del af bakkerne er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 31. december 1935 om fredning af Katsig Bakker og Brandbjerg, underskrevet af dommeren i Frederikshavn den 29. maj 1938.

Efter fredningsdeklarationen skal det pågældende areal, der udgør ca. 40 ha og som ifølge fredningen består af lyngklædte bakker med enebærbuske, skov- og kratbevoksede skrænter samt en dalbund med et bækløb, henligge i fredet naturtilstand.

Herudover skal offentligheden ifølge fredningen have adgang til det fredede terræn, og der kan af ejeren anlægges gangstier og lignende, som måtte skønnes ønskelige af hensyn til publikums færden i terrænet.

Angående offentlighedens adgang til og ophold på det fredede område fremgår det af fredningen, at der af fredningsnævnet efter aftale med ejeren kan træffes de til beskyttelse af arealet, bevoksningen og dyrelivet fornødne bestemmelser.

Ansøgning

Frederikshavn Kommune og Hjørring Kommune ønsker at etablere en 4 km lang mountainbikerute i den vestlige fredede del af bakkerne, heraf ca. 0,7 km på eksisterende trampesti/grusvej og ca. 3 km i eget tracé. Ruten skal sammen med den allerede etablerede rute i den østlige del af bakkerne udgøre en samlet rute.

Det er anført i ansøgningsmaterialet, at mountainbiking som sportsgren og motionsform er vokset meget gennem de seneste 5-10 år og er blevet en veletableret og populær motionsform for både unge og ældre. Som følge heraf er mountainbike ryttere blevet stadig hyppigere gæster i de danske skove. I Danmark er det især statskovene, der har været med til at udvikle og anlægge afmærkede ruter og i de seneste år er der anlagt 21 ruter, hvoraf den nærmeste ligger i Ålbæk Klitplantage.

Katsig Bakker bliver allerede i dag anvendt til kørsel med mountainbike, og det fremgår af ansøgningen, at det er tydeligt, at denne kørsel giver et vist slid på arealerne.

Med henblik på at lede færdslen hen, hvor det medfører mindst slid på de sårbare arealer samt at skabe en attraktiv og oplevelsesrig infrastruktur i Katsig Bakker ønsker Frederikshavn Kommune og

Hjørring Kommune med det ansøgte projekt at løfte og udvikle aktivitetsniveauet i området til gavn for kommunens borgere, turister og erhvervsliv og samtidigt sikre Katsig Bakkers naturværdier.

Ruten etableres som en såkaldt singletrack, der er en ensrettet rute tilpasset den eksisterende natur med en række naturlige udfordringer, snoede sving samt op- og nedkørsler. Udgangspunktet er ikke at følge de eksisterende stier men at etablere nye stier i eget tracé. Derved sikres, at også områdets øvrige brugere fortsat kan færdes i området på de eksisterende afmærkede vandrestier. Ruten anlægges så den tager hensyn til områdets naturressourcer, herunder at der ikke sker nedslidning af skovbund og vegetation. Ruten etableres på kommunale arealer.

Selve anlæg af stien sker direkte på skovbunden og naturlige markører som sten, stammer, slugter m.v. vil vise stiforløbet. Hvor det er nødvendigt vil stien blive markeret med sorte egetræsstolper med officielle mountainbikepiktogrammer på linje med de piktogrammer, der anvendes på Naturstyrelsens arealer. Ved krydsning af vandrestier markeres det tydeligt, at der er krydsende trafik. Ruten vil blive en del af Frederikshavn Kommunes folder om Katsig Bakker, der ud over at formidle turene i området også fortæller om folkløse, flora og fauna.

Endelig fremgår det af ansøgningen, at projektet skal bygge på lokal involvering og engagement. Målet er således, at brugere skal være med i planlægnings- og etableringsfasen, herunder for at sikre lokal accept og ejerskab.

Fredningsnævnets besigtigelse

Fredningsnævnet afholdt den 16. november 2011 en besigtigelse af de fredede arealer, hvor repræsentanter fra Frederikshavn Kommune, Hjørring Kommune, Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Jægerforbund deltog.

Frederikshavn Kommune og Hjørring Kommune redegjorde for projektet.

Danmarks Naturfredningsforening, Dansk Ornitologisk Forening og Danmarks Jægerforbund tilkendegav deres modstand mod projektet, herunder, at anlægget vil medføre en række forstyrrelser i naturen og forstyrre vildtet og fuglearter i området som bl.a. ravne, skovhornugle, Rødrygget Tornskade, Halemejsje, og at det vil blive et stort problem, hvis der afholdes egentlige konkurrencer. Det blev oplyst, at der afholdes 2-3 jagter om året i området.

Fredningsnævnets formand besluttede efter besigtigelsen, at sagen skulle udsættes med henblik på afgivelse af skriftlige indlæg i sagen.

Skriftligt indlæg fra Friluftsrådet

Friluftsrådet oplyser, at der i Frederikshavnsområdet er knapt 200 mountainbikere i en løsere sammenslutning, hvortil formentlig må regnes et tilsvarende antal, der ikke har kontakt med andre. Mountainbiking er man nødt til at anerkende – og glæde sig over – som en moderne motionsform, der appellerer til både unge og voksne. Motionsformen betyder, at mange, der ellers ikke ville færdes i naturen, nu får de samme naturoplevelser, som andre brugere. Det nævnes i den forbindelse, at det må konstateres, at der i dag er færre, der kun færdes til fods, hvilket generelt viser sig ved, at de rene vandrestier, er svære at holde åbne på grund af manglende brug. Friluftsrådet finder derfor, at Frederikshavn Kommunes tiltag er i overensstemmelse med et moderne og fornuftigt natur- og forvaltningssyn og ikke i modstrid med fredningens formål og ordlyd. Til de øvrige parter bekymrin-

ger bemærkes, at de synes at være mere normative end faktabaserede, og har ikke så meget med deklARATIONENS ordlyd at gøre. Offentligheden, herunder cyklister, har allerede efter de gældende regler fuld adgang til det fredede område. Endelig er det, så vidt Friluftsrådet er orienteret, blandt mountainbikere allerede etableret brugergrupper, der er opmærksom på de etiske normer, der gælder for færdsel i naturen.

Skriftligt indlæg fra Danmarks Jægerforbunds Kommunale Fællesråd

Danmarks Jægerforbund finder, at en bane vil få stor betydning for vildtet. Banen kan således benyttes 365 dage om året på alle tider af døgnet, ligesom sporten til tider er i et meget højt tempo. Dette vil, efter forbundets opfattelse, medføre, at vildtet bliver udsat for forstyrrelser og stress og dermed ikke vil kunne finde lommer eller områder, hvor der er ro, hvilket vil have konsekvenser for ynglen. Endvidere vil fugle og dyr fordrives fra området ligesom projektet vil medføre en helt unaturlig nedslidning af den sårbare natur. Endelig finder forbundet ikke, at stier lavet af knust affaldsbeton med rester af affald hører hjemme hverken på den ansøgte bane eller i den påtænkte udvidelse af den allerede etablerede bane.

Skriftligt indlæg fra Danmarks Naturfredningsforening

Uanset, at der ikke i fredningen er noget der direkte forhindrer det ansøgte finder foreningen, at det vil være for vidtgående i forhold til fredningens intentioner at meddele en tilladelse. Fredningen er således fra 1935, hvor der ikke kan have været tænkt på mountainbikes.

Foreningen finder ikke, at en mountainbikerute i et fredet område er et almindeligt færdselsanlæg, men derimod et sports- eller forlystelsesanlæg, som på ingen måde tilsigter at befordre oplevelsen af områdets naturkvaliteter. Til gengæld vil en sådan bane uundgåeligt medføre en række uheldige konsekvenser, først og fremmest for naturoplevelsen hos alle andre end banens brugere men også for naturen i området. Der vil komme en uro, der er uforenelig med en kvalitativ natur- og landskabsoplevelse, og det kuperede terræn vil medføre stor fart hos brugerne og støj. Hertil kommer den præcedensvirkning en tilladelse vil have, og foreningen finder ikke, at en bane er en garanti for, at der ikke bliver kørt off-piste som nu. Endelig henviser foreningen til, at der allerede er anlagt en rute øst for landevejen, hvorfor det ikke er tvingende nødvendigt at lave et så voldsomt indgreb i fredningen.

Bemærkninger fra Frederikshavn Kommune (ansøger)

Kommunen har bl.a. beskrevet gældende lovgivning og aktivitetsniveauet vedrørende færdsel i skoven, herunder færdsel til fods, på cykel, ridning, organiserede aktiviteter samt øvrige aktiviteter som bl.a. badning, kælkning og skiløb, samt redegjort for kommunens vurdering i forhold til vildt og fugle.

Det er endvidere bl.a. anført, at der ikke er konkrete observationer af bilag IV-arter i området. Det må dog forventes, at de åbne arealer i området kan fungere som yngle- og rasteområde for arter som markfirben. Kommunen vurderer imidlertid ikke, at den ansøgte bane påvirker kerneområderne for denne art, og at arten dermed ikke påvirkes negativt af den ønskede etablering. Kommunen forventer også, at en art som spidssnudet frø kan holde til omkring søen og de nærliggende mosearealer. Hvis etablering af mountainbikeruten bliver en realitet vil ruten føres på et spang over den del af mosen, der overlapper med den ønskede rute, og kommunen forventer derfor ikke, at arten bliver påvirket ved den ansøgte rute.

Vedrørende forstyrrelse af vildtet anfører kommunen, at der ved at regulere den allerede eksisterende trafik til et egentligt spor, efter kommunens opfattelse, kan opnås en forudsigelighed for dyrene og dermed tilvænning. I den forbindelse nævner kommunen, at Danmarks Jægerforbund har oplyst, at Sæby Jagtforening har indgået en forhåndsftale om leje af jagten i området fra 1. januar 2012, hvorfor forbundet, efter kommunens opfattelse, har en særlig interesse i sagens udfald.

Endvidere er det ansøgte i overensstemmelse med kommuneplanen, hvorefter bl.a. udvikling og drift af nye rekreative udfoldelsesmuligheder ønskes prioriteret ligesom ruten er en del af udmøntningen af kommunens skovpolitik, der lægger vægt på friluftsliv.

Endelig er det kommunens opfattelse, at mange af fredningskendelserne fra perioden 1930-1960'erne blev igangsat på grund af et øget pres på udstykning af naturområder, som fremsynede ønskede at bevare for fremtiden mod yderligere udstykning, opdyrkning eller anden anvendelse. I Katsig var det således den lokale sognerådsformand, der opkøbte jordlodderne for at sikre borgerne et rekreativt område. Fredningen giver mulighed for at ejeren kan anlægge gangstier og lignende som måtte skønnes ønskelige af hensyn til publikums færden i terrænet, og det er kommunens skøn, at der er brug for at regulere en allerede eksisterende og efterspurgt aktivitet for dels at sikre naturgrundlaget i fredningen og dels sikre denne gruppe bedre offentlig adgang.

Bemærkninger fra Hjørring Kommune (ansøger)

Kommunen har navnlig anført, at der ved besigtigelse i efteråret 2011 er fundet orkideen gøgelilje i umiddelbar nærhed af det oprindeligt planlagte tracé. Efterfølgende er ruten derfor flyttet og planlægges markeret således, at der køres uden om lokaliteten med gøgelilje. Endvidere anføres det, at kommunen udfører naturpleje for at forbedre forholdene for flora og fauna på Brandbjerg, hvor der bl.a. er registreret fund af orkideen gøgeurt. Hvis denne naturpleje skal bære frugt er det vigtigt at begrænse utilsigtet slitage på den sårbare vegetation. På nuværende tidspunkt benyttes Brandbjerg af mountainbikere, der søger de udfordringer det giver at køre i det bakkede terræn. De benytter primært små stier og veksler samt den afmærkede vandrerute. Ved at lede de cyklende af en afmærket officiel rute udenom Brandbjerg, vil man, efter kommunens vurdering, opnå mindre slitage og forstyrrelse på vegetationen i området. Samtidigt vil man undgå konflikter mellem de forskellige brugergrupper.

Bemærkninger fra Naturstyrelsen Aalborg

Styrelsen har udtalt, at området ikke er udpeget som Natura 2000-område. Der kan dog forekomme markfirben i området, som er omfattet af habitatdirektivets bilag IV. Mountainbikeruten vil enkelte steder gennemskære potentielle levesteder for markfirben men styrelsen vurderer, at projektet ikke vil have væsentlig negativ effekt på hverken markfirben eller andre bilag IV-arter i området. Det er dog væsentligt, at sporene i området ikke breder sig ud, så de lysåbne arealer, der sandsynligvis er levested for markfirben, ødelægges. Endvidere anfører styrelsen, at øgede rekreative aktiviteter vil have en forstyrrende effekt på et områdes dyreliv, men at forstyrrelsen afhænger af aktiviteten, områdets størrelse og hvor meget forstyrrelse, der er i området i forvejen. Mountainbiking er en aktivitet, der foregår relativt hurtigt og lydsvagt og året rundt. Samtidigt køres der også efter mørkets frembrud med kraftige lygter. Umiddelbart findes der ikke konkrete undersøgelser af effekten på faunaen af mountainbikeaktiviteter. Den forstyrrende effekt vil som regel være større i nåleskov end i løvskov, da der er bedre udsyn for vildtet og dermed bedre mulighed for at orientere sig i løvskov, der typisk er mere åben. Der i denne sag tale om en gammel åben bøgeskov. Erfaringer i forhold til forstyrrelser generelt viser endvidere en grad af tilpasning hos vildtet og fuglene. Styrelsen vurderer,

at vildtet i en vis grad bliver påvirket, og der kan blive mindre vildt i området. Der vil dog stadig være mulighed for skjul og flugt for vildtet såfremt der ikke køres uden for sporene. Hertil kommer, at nærområdet omkring Katsig Bakker skove og skovpartier indeholder steder som vildtet kan fortrække til. Endelig er der ikke tale om sjældne truede arter. Hensynet til vildtet har dog såvel en jagtmæssig som rekreativ interesse.

Fredningsnævnets afgørelse

Da det fredede område ligger både i Frederikshavn Kommune og Hjørring Kommune har der deltaget to kommunalbestyrelsesvalgte medlemmer i sagens bedømmelse.

Et flertal på tre af nævnets medlemmer finder ikke, at ansøgningen skal imødekommes. Flertallet finder at den ansøgte aktivitet i afgørende grad vil forstyrre hjortevildtet og visse større ynglende fuglearter i det fredede område, hvor der består en alvorlig risiko for, at aktiviteten med mountainbikekørsel vil intensiveres med anlæg af en rute. Flertallet er opmærksomt på, at eksistensen af en egentlig rute i området kunne være med til at afholde mountainbikerytterne fra at køre i de lysåbne arealer og på Brandbjerg, hvor det i særlig grad er ønskværdigt, at der ikke sker slitage. Flertallet er imidlertid i tvivl om, hvorvidt anlæg af en bane vil have den ønskede virkning, og denne tvivl bør komme naturinteresserne til gode. Endelig bemærker flertallet, at muligheden for at udøve mountainbikesporten allerede findes at være tilgodeset i forbindelse med det i 2011 anlagte næsten 4 km lange rute i den ikke fredede del af Katsig Bakker, umiddelbart øst for det fredede område.

Mindretallet (det kommunalt udpegede medlem fra Frederikshavn Kommune) finder at det ansøgte bør imødekommes, og lægger vægt på det ønskelige i, at mountainbikekørsel i det fredede område koncentrerer til en bestemt rute, hvor der er taget hensyn til bevoksningen og plantelivet, og finder ikke, at anlæg af en rute og kørsel på denne vil have nævneværdig betydning for vildtet og fuglelivet.

Klage fra Frederikshavn Kommune (ansøger)

Kommunen har navnlig anført, at uanset, at mountainbikekørsel ikke var kendt på fredningstidspunktet i 1935 er det i dag en almindelig måde at bruge naturen på, og kommunen vurderer derfor, at "lignende" i fredningsteksten dækker sådanne aktiviteter, der måtte opstå. Kommunen finder ikke, at fredningsnævnets afgørelse er truffet med udgangspunkt i fredningskendelsens passage om at anlægge stier men derimod har afsættelse i kendelsens passage om, at nævnet efter aftale med ejeren kan træffe bestemmelser til at imødekomme beskyttelsen af arealet. Nævnets afgørelse er derfor, efter kommunens opfattelse, ikke i overensstemmelse med fredningen og underkender ejeres faglige skøn for de nødvendige foranstaltninger og, at man dermed har truffet sådanne foranstaltninger til beskyttelse af arealet, bevoksningen og dyrelivet, som skulle have været aftalt med ejer, jf. fredningskendelsen.

Endvidere finder kommunen, at den nuværende driftsplanlægning og naturforvaltning allerede tager vidtgående hensyn til dyrearter som rådyr, der har udvist stor tilpasningsevne i kulturlandskabet og nu er fast dyr i områder med langt større forstyrrelser. Der er samtidigt udlagt en vildtlomme på ca. 1/3 af arealet i Katsig Bakker som bliver friholdt for færdsel, og som siden fredningsnævnets besigtigelse er blevet hegnet som en del af naturplejen og derfor ikke er tilgængelig for mountainbikes.

Endvidere afviser kommunen det i fredningsnævnets afgørelse anførte om den påtænkte udlægning af knust beton. Der påtænkes ikke udlægning af beton og det er ikke anført noget herom i ansøg-

ningen. Der etableres ca. 0,7 km på eksisterende trampesti/grusvej og ca. 3 km i eget tracé. Heraf vil meget af stien forløbe direkte på skovbunden og naturlige markører (sten, stammer, slugter mv.) vil vise stiforløbet. Hvor det er nødvendigt vil fugtige traceer blive forstærket af mere slidfast belægning. Dette gøres ligeledes ud fra en faglig vurdering om at skåne vegetationen i de fugtige områder, da erfaringen viser, at cyklister og gående ofte vælger nye spor i sådanne områder efterhånden som de sporkøres og trædes til pløre, hvorved der skabes en uhensigtsmæssig bred tracé.

Endelig oplyser kommunen, at natkørsel ikke har været udgangspunktet for anlæggelsen og, at det ikke er en almindelig forekommende aktivitet. Hvis dette viser sig at være et problem kan kommunen træffe bestemmelser herom, jf. fredningskendelsen.

Klage fra Friluftsrådet

Friluftsrådet finder ikke, at en tilladelse vil være i strid med fredningen, og at der derfor bør meddeles tilladelse til det ansøgte med henblik på at sikre en fremtidig god og dynamisk naturbeskyttelse samt varetage af områdets rekreative interesser. Friluftsrådet finder ikke, at fredningsnævnets afslag vil begrænse mountainbikeaktiviteterne i området men nærmere risikere at sprede dem tilfældigt over et større areal. Friluftsrådet finder netop, at der er behov for en rute til at styre og regulere mountainbikerne i området. Interessen for mountainbiking er tiltagende og der er derfor behov for en gennemtænkt planlægning af aktiviteten, således at eventuelle konflikter mellem brugere og naturhensyn kan forebygges på en hensigtsmæssig måde. Undersøgelser viser, at frilftsbrugere prioriterer etablerede stier, hvilket understøtter, at en attraktiv etablering af ruteforløb vil sikre, at færdslen kanaliseres frem for at spredes tilfældigt. Dermed kan færdslen kanaliseres uden om sårbare natur- og yngleområder og gennem områder, hvor naturen ikke tager skade af færdsel. Endvidere viser undersøgelser, at brugere i høj grad respekterer reguleret færdsel, såfremt der angives en forklaring på behov og naturhensyn.

Endvidere finder Friluftsrådet, at fredningsnævnets grundlag for vurdering af skadevirkninger i området er baseret på tvivlsspørgsmål, hvor der ikke peges på konkrete forhold. Der er på intet tidspunkt under fredningsnævnets behandling af sagen anført forhold, der specifikt er indgribende og skadegørende. Ved at etablere den ansøgte rute sikres fleksibilitet fordi ruten kan tilpasses de lokale forhold. På nuværende tidspunkt anvendes både stier, vandreruter og veksler af mountainbikere. En anlagt rute giver i højere grad mulighed for at tage hensyn til flora og fauna. Endelig finder Friluftsrådet ikke, at man kan sidestille mountainbiking med sport og henvise det til sportsanlæg som anført af Danmarks Naturfredningsforening. Dette er således ikke i overensstemmelse med den generelle opfattelse. Mountainbiking er blot en anden måde at opleve naturen på ligesom ryttere og andre cyklister. Både udfra et rekreativt og sundhedsmæssigt synspunkt bør denne gruppe af friluftsudøveres interesser, efter Friluftsrådets opfattelse, varetages på lige fod med f.eks. den stille vandrer.

Natur- og Miljøklagenævnets bemærkninger og afgørelse

I sagens behandling har deltaget samtlige af Natur- og Miljøklagenævnets 10 medlemmer: Pernille Christensen (formand), Ole Pilgaard Andersen, Martin Glerup, Leif Hermann, Per Larsen, Marion Pedersen, Poul Søgaard, Peter Thyssen, Jens Vibjerg og Henrik Waaben.

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 50, stk. 1, kan fredningsnævnet dispensere fra bestemmelserne i en fredning, når det ansøgte ikke er i strid med fredningens formål. Videregående afvigelser fra en

fredning end nævnt i stk. 1, og helt eller delvis ophævelse af en fredning kan, jf. stk. 5, kun foretages efter reglerne om gennemførelse af fredninger.

Arealet er omfattet af Overfredningsnævnets afgørelse af 31. december 1935 om fredning af Katsig Bakker og Brandbjerg.

Efter fredningsdeklarationen skal det pågældende areal henligge i fredet naturtilstand.

Offentligheden skal ifølge fredningen have adgang til det fredede terræn, og der kan af ejeren anlægges gangstier og lignende, som måtte skønnes ønskelige af hensyn til publikums færden i terrænet.

Endelig kan der af fredningsnævnet efter aftale med ejeren træffes de til beskyttelse af arealet, bevoksningen og dyrelivet fornødne bestemmelser i forhold til offentlighedens adgang til og ophold på det fredede område.

Der er ansøgt om etablering af en ca. 4 km lang mountainbikerute, heraf ca. 0,7 km på eksisterende trampesti/grusvej og ca. 3 km i eget tracé.

Natur- og Miljøklagenævnet finder, at det ansøgte sandsynligvis vil medføre en mere omfattende og anderledes cykeltrafik i området end den, der er mulig på nuværende tidspunkt efter gældende lovgivning. Anlæg af ruten og annoncering som en officiel rute i foldere og på hjemmesider må forventes at medføre en større aktivitet og øget pres på området. Nævnet finder derfor, at det ansøgte kræver dispensation fra fredningen uanset, at de fornødne foranstaltninger til anlæg af ruten har et forholdsvis begrænset omfang ligesom anlæggets visuelle påvirkning af det fredede område må betegnes som begrænset.

Natur- og Miljøklagenævnet finder ligesom fredningsnævnet, at det ansøgte i afgørende grad vil forstyrre området.

Nævnet finder således, at en særlig anlagt, afmærket og annonceret mountainbikerute i det fredede område vil medføre et væsentligt indgreb i den fredede naturtilstand som området ifølge fredningen skal henligge i, herunder i forhold til naturoplevelsen for andre besøgende i området. Nævnet bemærker herved, at der er tale om et forholdsvis lille naturområde, hvor det kan være vanskeligt at adskille de forskellige færdselsarter.

På den baggrund og efter en samlet vurdering stadfæster Natur- og Miljøklagenævnet hermed Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlig Dels afgørelse af 11. maj 2012 om afslag til etablering af mountainbikerute i Katsig Bakker.

På Natur- og Miljøklagenævnets vegne

Mette Hemmingsen

Afgørelsen er sendt pr. e-mail til:

- Fredningsnævnet for Nordjylland, Nordlig Del, nordjyllandnord@fredningsnaevn.dk
- Frederikshavn Kommune, Park og Vej, Sagsnr. 11/5149, parkogvej@frederikshavn.dk
- Hjørring Kommune, Byggeri og Natur, Sagsnr. 01.05.10-P19-1-11, hjoerring@hjoerring.dk
- Naturstyrelsen Aalborg, J.nr.: NST-4112-549, aal@nst.dk
- Naturstyrelsen, Att.: Fredningsregistret, nst@nst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, dn@dn.dk,
- DN Frederikshavn, frederikshavn@dn.dk
- Friluftsrådet, mkj@friluftsradet.dk, fr@friluftsradet.dk, vendsyssel@friluftsradet.dk
- Danmarks Jægerforbund, orj@jaegerne.dk, erik.schack@email.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, dof@dof.dk